

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Ministrul afacerilor interne

Ana Revenco

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2022

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 384 din 21 octombrie 2022) de către domnul Lilian Carp, deputat în Parlament, și comunică susținerea de principiu a acestuia cu următoarele propuneri de îmbunătățire.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul a fost elaborat având drept scop reorganizarea Serviciului de Protecție și Pază de Stat (în continuare – *Serviciu*) într-o instituție modernă, precum și armonizarea cadrului juridic, a principiilor de activitate, inclusiv a modului de organizare și funcționare, dată fiind necesitatea existenței unui asemenea Serviciu în calitate de instituție unică, specializată în asigurarea securității persoanelor beneficiare de protecție de stat, profesionistă și dotată tehnic.

Este necesară implicarea Serviciului în combaterea corupției, contracararea activităților extremiste și a terorismului, asigurarea ordinii publice și asigurarea securității naționale, în calitatea sa de actor principal în coordonarea tuturor forțelor antrenate în asigurarea securității multiplelor vizite ale delegațiilor conduse de demnitari străini de rang înalt în țară noastră, ceea ce demonstrează importanța, rolul și locul instituției în sistemul securității statului.

Prin proiectul de lege se propun un șir de amendamente, printre care modificarea noțiunilor de „măsură de securitate” și „test de securitate” în scopul redării detaliate și clare a semnificației acestora, precum și completarea cu noțiunea de „zonă de protecție”. De asemenea, se propune restrângerea cercului persoanelor beneficiare de protecție de stat (art. 6 alin. (1) din Legea nr. 134/2008), fiind excluși ex-Președintele Republicii Moldova, ex-Președintele Parlamentului, ex-Prim-ministrul, pe perioada stabilită de legislație, precum și specificarea la care subiecți se face referire prin noțiunea de „membru de familie”. La art. 8 alin. (2) din Legea nr. 134/2008 se propune ca directorul să fie asistat de doi directori adjuncți. Totodată, se propune completarea drepturilor Serviciului.

La cuprinsul propriu-zis al proiectului comunicăm următoarele obiecții.

La art. I (amendamente propuse la Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat):

La pct. 4, la propunerea de modificare a art. 5 alin. (2) se propune reformularea acestuia după cum urmează: „Instituțiile prevăzute la alin. (1), cu excepția instituțiilor similare din alte țări, inclusiv organizațiilor internaționale de profil, acordă Serviciului, în limitele competențelor legale, sprijin necesar îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege”, ori în redacția proiectului de lege propus de autor se instituie o normă imperativă pentru instituțiile prevăzute la

alin. (1) privind acordarea sprijinului necesar îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege de către Serviciu.

Prin urmare, includerea normei imperative (obligatorii), contravine, de exemplu prevederilor art. 6 din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, care instituie o normă permisivă de cooperare a Poliției cu alte autorități/instituții în vederea realizării atribuțiilor sale prevăzute în lege.

Subsidiar, se menționează că, în conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, nu se admite punerea în seama Poliției a altor atribuții decât a celor prevăzute de lege, ori în cazul în care va fi instituită o obligație de acordare a sprijinului, există riscul să revină Poliției unele atribuții nespecificate în Legea 320/2012.

La pct. 6:

La propunerea de modificare a alin. (1) art. 6 se va ține cont că asigurarea garanțiilor sociale ale ex-Președintelui Republicii Moldova (inclusiv asigurarea protecției și pazei de stat) ține de posibilitățile financiare ale statului. Respectiv, dat fiind statutul funcției și atribuțiile Președintelui Republicii Moldova este necesar argumentarea suplimentară a amendamentului propus. Acest lucru este condiționat de faptul că ex-Președintele țării este expus continuu unor riscuri și amenințări atât pe parcursul exercitării funcției, cât și după expirarea mandatului.

Potrivit art. 25 alin. (1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, Președintele Republicii Moldova este Comandantul Suprem al Forțelor Armate și poartă răspundere pentru starea sistemului național de apărare în limitele împuternicirilor prevăzute de Constituție și de alte acte normative. În contextul înaltei funcții deținute, persoana care a ocupat funcția de președinte al Republicii Moldova a avut acces la o serie de informații de importanță majoră, care se atribuie la secret de stat de forma 1, accesul respectiv fiind de cel mai înalt grad, în conformitate cu Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

Subsecvent, în conformitate cu art. 47 din Legea nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului, șeful statului exercită controlul asupra activității de prevenire și combatere a terorismului și în virtutea acestui fapt ar putea deține informații de importanță strategică, în raport cu principalele elemente teroriste din țară. Luând în considerare cele expuse mai sus, președintele, în baza informațiilor secrete deținute, precum și în urma unor acțiuni sau decizii luate în defavoarea unor interese strategice, a unor interese de fracțiuni politice sau de grup, poate fi expus unor agresiuni și amenințări, atât pe perioada desfășurării activității sale, cât și după încheierea mandatului. În aceste condiții, protecția de stat a persoanei care a ocupat funcția de președinte al Republicii Moldova, nu ține doar de asigurarea securității personale, ci și de securitatea statului, în ansamblu. Totodată, modificarea respectivă se va revedea, ținând cont și de practicile altor state la acest subiect. Astfel, potrivit art. 2 lit. c) din Legea României nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român, persoanele care au avut calitatea

de șef al statului român beneficiază pe durata vieții de pază și protecție. De protecție pe viață beneficiază și ex-Președintele altor țări cum ar fi Ucraina (Legea nr. 160/1998-BP cu privire la Președintele Ucrainei), Lituania (Legea nr. I-56/1993 cu privire la garanțiile sociale pentru Președintele Republicii după expirarea mandatului), Federația Rusă (Legea nr. 1763 din 13 decembrie 1999), Statele Unite ale Americii etc. De protecție de stat pe o perioadă de 4 ani beneficiază ex-Președintele Poloniei și ex-Președintele Bulgariei.

La propunerea de modificare a prevederilor art. 6 alin. (2), după cuvintele „și membrilor lor de familie” se completează cu cuvintele (soț/soție, copii) propunem a fi revizuit acest amendament, or noțiunea de membru de familie este definită în art. 133¹ Cod penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, „prin membru de familie se înțelege:

a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii;

b) în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj).”

Totodată, din cuprinsul notei informative nu este clar raționamentul modificării propuse, ori conform art. 30 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite.

Astfel, pentru a nu crea incertitudini cu privire la interpretarea normei juridice, se consideră judicios de a exclude noțiunea de „membri de familie” din întreg cuprinsul Legii nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat și specificarea în cuprinsul normelor pertinente la caz, care anume membri de familie a demnitarilor vor beneficia de protecție de stat.

La pct. 11, referitor la art. 8 alin. (2) constatăm că se propune majorarea efectivului cu o funcție suplimentară de director adjunct. Respectiv, atenționăm că această modificare implică cheltuieli de personal suplimentare de la bugetul stat, care nu s-au regăsit în cadrul procesului de elaborare a proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2023, precum și a estimărilor pentru 2024-2025.

La pct. 13, pentru art. 9 alin. (1) se propune următorul cuprins:

„Regulamentul, structura și efectivul-limită ale Serviciului se aprobă prin decretul Președintelui Republicii Moldova, la propunerea directorului Serviciului”. Această propunere are la bază prevederile Hotărârii Guvernului nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în care se operează cu noțiunea „efectivul-limită”, și nu „limita de personal”. În aceeași ordine de idei aceleași modificări vor fi operate și la art. 10 lit. b).

La pct. 16, referitor la art.10, lit. k), în baza prevederilor Legii nr. 181/2014, se propune ca acesta să fie expus în următoarea redacție: „k) asigură elaborarea și prezentarea Ministerului Finanțelor, în termenul stabilit, a

propunerilor pentru cadrul bugetar pe termen mediu și proiectul legii bugetului de stat, a rapoartelor financiare, a rapoartelor de performanță, altor rapoarte și informații necesare;”.

La pct. 21, referitor la propunerea de completare a art. 12 cu lit. x), cuprinsul normei propuse urmează a fi completat cu următorul text „conform actelor normative”.

La pct. 22 și la art. V, conform căruia se propune includerea Serviciului în lista organelor specificate în Legea nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), în care persoanele care se angajează sau care îndeplinesc serviciul se supun testării obligatorii cu utilizarea poligrafului, considerăm că includerea prevederii respective necesită o argumentare suplimentară, cu indicarea „factorilor de risc” aferenți, noțiune atestată în aceeași lege.

La pct. 23, abrogarea art. 13 alin. (7) propunem a fi revizuită, or, în urma efectuării controlului special sau a concursului, se constată că respectivul candidat nu corespunde condițiilor de încadrare în calitate de ofițer de protecție sau că are în cazierul privind integritatea profesională, în ultimii 5 ani, înscrisuri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, Serviciul este obligat să-l informeze despre motivul refuzului de angajare, în cazul abrogării obligativității de informare se constată încălcarea normelor Codului administrativ nr. 116/2018 privind posibilitatea de contestare a rezultatelor concursului.

La pct. 27, referitor la completarea art. 21 alin. (1), pentru a nu dubla prevederile de la alin (2) se propune următoarea redacție „(1) Personalul Serviciului se constituie din ofițeri de protecție și personal care desfășoară activități auxiliare.”

La pct. 28, pentru art. 21 alin. (3) propunem ca textul „ale funcționarilor publici sunt reglementate de Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” să fie substituit cu textul „ale funcționarilor publici cu statut special sunt reglementate de Legea 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în partea care nu este reglementată prin legea specială” și în continuare după text.

La pct. 29, la propunerea de completare a art. 21 cu alin. (8) - (13), autorul operează cu introducerea noțiunii de „trecere temporară într-o altă funcție”, însă legislația în domeniul muncii nu reglementează asemenea raport juridic dintre angajator și salariat, ori conform art. 2 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, prezentul cod reglementează totalitatea raporturilor individuale și colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicția muncii, precum și alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă.

Prin urmare, se propune autorului înlocuirea noțiunii „trecere temporară într-o altă funcție”, cu noțiuni în materie de modificare a raporturilor juridice de muncă, după cum urmează: „trimiterea în deplasare în interes de serviciu”, „detașarea”, „schimbarea temporară a locului și specificului muncii”, „transferul la o altă muncă”, pentru conformarea și respectarea legislației.

Suplimentar, de menționat că la pct. 29 se consideră oportun reglementarea garanțiilor, inclusiv a celor salariale, oferite în cazul trecerii temporare într-o altă funcție, în special dacă aceasta este mai mică decât cea deținută. Concomitent evidențiem că art. 26 din Legea nr. 270/2018 reglementează doar modul de salarizare a angajaților în caz de promovare, transfer, detașare.

Totodată, atenționăm că art. 23 alin (3) lit. c) prevede că „ofițerului de protecție îi este interzis să îndeplinească alte funcții decât cele în care este numit sau detașat să desfășoare activități remunerate, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație, care nu împiedică îndeplinirea obligațiilor de serviciu”.

Astfel, urmează de examinat suplimentar dacă „trecerea temporară într-o altă funcție” nu va fi tratată pe de altă parte ca o activitate interzisă.

De asemenea, la pct. 29, referitor la completarea art. 21, constatăm că prin alin. (11) se include dreptul la compensarea integrală a cheltuielilor de transport tur-retur și a cheltuielilor de cazare pentru ofițerul de protecție pe perioada trecerii temporare într-o altă funcție din cadrul serviciului, fără a fi indicat din ce mijloacele va fi realizată această prevedere. Astfel, propunem excluderea acestui alineat, deoarece art. 49¹ din Legea nr. 134/2008 deja reglementează compensarea cheltuielilor de închiriere a spațiului locativ, fiind aprobată în acest sens și Hotărârea Guvernului nr. 136/2019. Totodată, considerăm că trecerea temporară a ofițerului de protecție într-o altă funcție nu trebuie să-i ofere acestuia dreptul de a beneficia de cheltuielile de transport tur-retur.

La pct. 30, referitor la art. 23 alin. (3) lit. c), dat fiind faptul că prevederea actuală permite ofițerilor de protecție să desfășoare activități științifice, similar prevederilor Legii nr. 158/2008, se consideră inoportună completarea cu textul „, , de cercetare, de inovare”.

La pct. 31, modificările propuse vin în contradicție cu prevederile art. 28 alin (1) lit. d).

La pct. 37, propunem a fi revizuite prevederile art. 40 alin. (4) și a fi expuse în mod clar și concis, or, potrivit art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.

La pct. 38, referitor la art. 47 alin. (1) menționăm că acesta urmează a fi exclus sau, după caz, cuvintele „vechimea calendaristică în serviciul special sau militar” urmează a fi completate cu textul „, cu condiția că persoana nu a beneficiat de asemenea indemnizație la locurile precedente de muncă”. În acest sens, accentuăm că unele acte normative deja stabilesc dreptul de a beneficia de

asemenea indemnizații la încetarea raporturilor de serviciu (de exemplu, art. 49 alin. (2) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, art. 19 alin. (3) din Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor). Astfel, se constată că aceeași vechime în muncă (de exemplu, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne până la angajarea în Serviciul Protecție și Pază de Stat) va servi ca temei pentru calcularea indemnizației atât la concedierea din Ministerului Afacerilor Interne, cât și ulterior din Serviciul Protecție și Pază de Stat, fapt care nu poate fi acceptat.

Adițional, la pct. 16 se propune de completat amendamentul propus la art. 10 cu următorul text: „La art. 10 lit. c), textul „stabilește modul de utilizare a alocațiilor bugetare, a mijloacelor materiale și tehnice destinate întreținerii și funcționării Serviciului” se substituie cu textul „asigură gestionarea finanțelor publice și administrarea patrimoniului public, în conformitate cu principiile bune guvernări””.

Prevederile art. 43 alin (2) din Legea 134/2008 se propun a fi aduse în concordanță cu prevederile art. 10 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

În același timp, la definitivare proiectul programului se va revizui sub aspectul regulilor de tehnică legislativă.

Referitor la denumirea actului normativ, menționăm că potrivit art. 42 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, denumirea actului normativ reprezintă numirea generică a actului în funcție de categoria acestuia, de autoritatea emitentă și de obiectul reglementării exprimat sintetic. Denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării. Totodată, denumirea actului normativ nu poate să fie identică cu cea a altui act normativ în vigoare, cu excepția cazului în care proiectul noului act normativ prevede abrogarea actului normativ precedent cu aceeași denumire. În acest context, expunem necesitatea revizuirii denumirii proiectului în sensul în care aceasta să includă în mod sintetic obiectul actului, fie respectiva va conține o paranteză în care se va indica laconic obiectul reglementării proiectului, fie obiectivul acestuia.

Propunerile de modificare care vizează același articol se vor comasa într-un singur punct.

La pct. 8 și 9, cuvântul „calendaristice” se va exclude ca fiind utilizat eronat. În actele normative se specifică tipul zilelor doar în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se referă la anumite zile concrete (de exemplu: lucrătoare).

Pe plan redacțional, în raport cu normele de tehnică legislativă, la definitivarea acestuia se vor lua în considerare că la schimbarea/excluderea/completarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre schimbarea/completarea cu/excluderea „cuvintelor/cuvintele” respective, iar la schimbarea/excluderea/completarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul

textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea/excluderea/completarea „textului” respectiv.

Referitor la cuprinsul notei informative, menționăm că conform celor stipulate în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară” promovarea proiectului nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Totodată, unele modificări propuse (de exemplu: art. I pct. 11, referitor la art. 8 alin. (2), art. I pct. 29 referitor la art. 21 alin. (11)), presupun cheltuieli suplimentare. Astfel, în temeiul art. 30 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă necesită a fi completată cu descrierea impactului financiar ca urmare a adoptării modificărilor înaintate, precum și cu argumentările de rigoare privind necesitatea operării acestor modificări.